

Alegoria - Plan

Termenul alegorie provine din gr. allegoria, cu sensul de "a vorbi astfel", "a vorbi in imagini" si din fr. allegorie, cu acelasi sens.

In sens larg, alegoria inseamna plasmuire sau imagine determinata de inlocuire. Ea reprezinta prezenta unei imagini prin intermediul altei imagini. Aceasta ultima imagine este obisnuita prin substituire si are anumite legaturi cu cea pe care o semnifica.

In sens restrans, este o figura de stil, alcatuita dintr-o insiruire de metafore, comparatii, personificari, formand o imagine unitala, in care poetul sugereaza notiuni abstracte prin intermediul concretului. In acest sens, alegoria se produce fie prin personificarea (concretizarea) unui concept abstract, fie prin coceptualizarea unei impresii concrete.

Nu orice insusire de metafore, comparatii, personificari constituie o alegorie, daca ele nu concretizeaza o notiune abstracta si se mentin la nivelul concretului. De pilda, portretul ciobanasului din balada pastoreasca Miorita este o insusire de metafore, dar nu constituie o alegorie, pentru ca nu concretizeaza o notiune abstracta, pastrand-o insa la nivelul concretului. In schimb, fragmentul in care, prin metafore si personificari, moartea este infatisata ca o nunta, contine o alegorie intrucat prezinta un fenomen abstract (moartea) printr-o imagine concreta (cea in a nuntii).

Exista doua tipuri de alegorii : alegorie inchise si deschise.

Fabula si parabola sunt alegorii inchise in care se recunoaste, cu usurinta, termenul abstract din cei doi termeni -propriu si figurat- sub forma concreta a celui de al doilea.

Ghicitorile sunt alegorii deschise deoarece termenul neexprimat al comparatiei subintelese este acoperit de termenul exprimat.

Asadar, prin alegorie textul literar spune altceva decat s-ar putea intelege in mod direct si ea este un mijloc sugestiv de plasticizare [concretizare] a unei idei abstracte. Astfel, alegoria devine, ca o figura de stil, o metafora continua sau prelungita ori un simbol narativ.

Ca figura de compozitie se poate infatisa printr-un sir de metafore narrative in fabula, parabola, ghicitori sau roman alegoric.

Alegoria este intalnita inca in literatura antica [in mituri] si apoi in Evul Mediu, in Renastere, in epoca romantica si in secolul XX-lea. De pilda, in romanul modern este prezenta alegoria in infatisarea conditiei tragice a omului.

In literatura romana, Istoria ieroglifica a lui Dimitrie Cantemir este un roman alegoric, caruia i se alatura, ca alegorii, Luceafarul, de Mihai Eminescu, Noaptea de decembrie, de Al. Macedonski, Mistretul cu colti de argint, de St. Augustin Doina etc.

Sursa Imagini:www.freeschoolclipart.com